

הזו נושבת על אותם שמתעסקים בתורה, משום שהשכינה נמצאת ביניהם, והרוח הזו נעשית קול, ותאמר כף: אותם ישנים ששנה בנחיריהם, סתומי העינים ואתומי הלב, קומו והתעוררו אל השכינה, שיש לכם לב בלי השכל לרעת אותה, והיא ביניכם.

וסוד הדבר - קול אומר קרא, כמו קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה, והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, הכל הם כבהמות שאוכלות חציר, וכל חסדו כציון השדה, כל החסד שעושים, עושים לעצמם. ואפלו כל אלו שמשתדלים בתורה, כל חסד שעושים - לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזוהי רוחו של משיח, אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה בפשה, ולא רוצים להשתדל בחכמת הקבלה, וגורמים שמסתלק מעין החכמה, שהיא "ממנה, ונשארת ב' יבשה, אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם, והרוח הזו שמסתלקת היא רוח המשיח, כמו שנתבאר, והיא רוח הקדש, והיא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה.

מצוה שניה, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, וזו אהבה שהיא אהבת חסד. זהו שפתיב ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועליה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ. יראה נקראת מצד השמאל, ואהבה נקראת מצד הימין. יש יראה ויש יראה, יש אהבה

באורייתא, בגין שכינתא דאשתפחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עיינין אטימין דלבא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכוין לבא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורזא דמלה קול אומר קרא (ישעיה מ ו), פגון קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה (איוב ח א), והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, כלא אינון כבעירן דאכלין חציר, וכל חסדו כציון השדה (שם), כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, כההוא זמנא ויזכור פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח ט) לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח, וי לון מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא, והאי רוח דאסתלק איהו רוח דמשיח כמה דאתמר, ואיהו רוח הקדש, ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהו"ה (ישעיה יא ב).

פקודא תננינא ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א ג), ודא אהבה דאיהו אהבת חסד, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא ב) ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועלה אתמר (שיר ב ז) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, יראה אתקריאת מסטרא דשמאלא, ואהבה אתקריאת דימינא.

אית יראה ואית יראה, אית אהבה ואית אהבה, יראה דדחיל בר נש

וְיֵשׁ אֲהָבָה. יִרְאֶה, שִׁירָא אָדָם מִהֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׁלֵא יוֹרֵד מִנְכָסֵיו או כְּדִי שְׁלֵא יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו. נִמְצָא שָׁאֵם הִיָּה יוֹרֵד מִנְכָסֵיו או אִם יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו, הוּא לֹא הִיָּה יָרָא מִמֶּנּוּ, וּמִשׁוּם זֶה הִיָּה אוֹהֵב אוֹתוֹ, הִיָּרְאָה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ לֹא שֵׁם אֶת יִרְאֵת יְהוָה וְאֶת הֶאֱהָבָה שְׁלוֹ לְעַקֵּר, אֲבָל אֲהָבָה וִירְאָה הֶעָקֵר שְׁלוֹ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרְאוֹת הִיָּרְאָה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס.

וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוּ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ, אֶת הֶאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, שֶׁהִיא אֲהָבָה (שֶׁהִיא רַחֲמִים) בְּלִי פָּרֶס, (עַד שֶׁהוּא יַחֲפֹץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, שִׁירְאָה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס הִיא שֶׁל שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְשְׂפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים זֶה מִן וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, הוּא הַנְּתִיב הַשְּׁלִישִׁי, יְהִי אֹר י"ה אֲנִי"ר, אֲוִ"ר י', וְכִשְׁהִנְקֵדָה הִזוּ מִתְעַטְפֹת (מִתְפַּשְׁט) בְּאוֹר הַזֶּה וְנַעֲשִׂית אֲוִיר, מִכָּאן נִמְשָׁכוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת.

קָם זָקֵן אֶחָד, פָּתַח וְאָמַר: יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר זֶה הִיָּמִין, וְיְהִי אֹר זֶה הַשְּׂמָאל, שְׁבָכָל מְקוֹם וְיְהִי הוּא לְשׁוֹן צֶעַר, וּמִשׁוּם כֶּף וְיְהִי הַיּוֹם, שֶׁזָּהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא שְׂמָאל שֶׁהוּא דָן אֶת דִּין כָּל הָעוֹלָם, וּבִגְלָלָהּ נֵאמַר וְיְהִי אֹר. וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, בֵּין הָאוֹר - זֶה

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא נְחִית מִנְכָסֵיו, אוּ בְּגִין דְּלֹא יָמוּתוּן בְּנָיו בְּחַיָּיו, אֲשֶׁתַּפַּח דְּאֵם הָוָה נְחִית מִנְכָסֵיו אוּ אִם יָמוּתוּן בְּנָיו בְּחַיָּיו דְּלֹא הָוָה דְּחִיל לֵיהּ, וּבְגִין דָּא הָוָה רַחִים לֵיהּ, הֵאִי יִרְאָה וְאֲהָבָה לֹא שׁוִי לְיִרְאֵת יְהוָה וְלֶאֱהָבָה דִּילֵיהּ לְעַקֵּרָא, אֲבָל רַחֲמֵי וּדְחִילוּ עֵיקְרָא דִּילֵיהּ בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת הֵאִי יִרְאָה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס.

וּבְגִין דָּא אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (שם), הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוּ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה, אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הֶאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, דְּאִיהוּ רַחֲמֵי (נ"א דְּאִיהוּ רַחֲמֵי) בְּלֹאוּ פָּרֶס, (עַד דְּאִיהוּ יַחֲפֹץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, דִּירְאָה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס (דף טו ע"א) אִיהִי שְׁלֵשׁ שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֵשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר (משלי ל לא) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשְׂפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים דָּא מִן וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, אִיהוּ נְתִיב תְּלִיתָאָה, יְהִי אֹר י"ה אֲנִי"ר, אֲוִ"ר י', וְכַד הֵאִי נִקְוֵדָה אֲתַעַטְפֹת (נ"א אֲתַפְשֹׁמַת) בְּהֵאִי אֹר וְאֲתַעַבִּידַת אֲוִיר, מִהֶכָּא אֲתַמְשָׁכוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת.

קָם סָבָא חַד פָּתַח וְאָמַר, יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר דָּא יְמִינָא, וְיְהִי אֹר דָּא שְׂמָאלָא, דְּבָכָל אֲתַר וְיְהִי אִיהוּ לְשׁוֹן צֶעַר, וּבְגִין דָּא וְיְהִי הַיּוֹם דְּדָא אִיהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה דְּאִיהוּ שְׂמָאלָא, דְּאִיהוּ דָן דִּינָא דְּכָל עֲלָמָא, וּבְגִינָהּ אֲתַמֵּר (בְּרֹאשִׁית א) וְיְהִי אֹר, וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא דְּאִיהוּ טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (שם), בֵּין הָאוֹר דָּא אֲהֵרָן פְּהֵנָא, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ דָּא קִרְחַת, אָמַר מֹשֶׁה